

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Adres
'Maliatoren'
Bezuidenhoutseweg 12
Den Haag
Postadres
Postbus 93002
2509 AA Den Haag
Telefoon
070 349 03 49
Telefax
070 349 03 00

Briefnummer
15/10.755/Nz/JVE

Den Haag
26 mei 2015

Onderwerp
consultatie implementatiewet
wettelijke controles jaarrekeningen

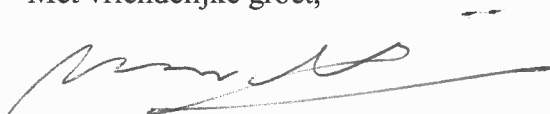
Telefoonnummer
070-3490424
E-mail
noordzij@vnoncw-mkb.nl

Zeer geachte dames en heren,

Hierbij treft u aan het commentaar van VNO-NCW op de consultatie voor het voorontwerp van de Implementatiewet richtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen.

Het spreekt voor zich dat VNO-NCW graag bereid is dit commentaar nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

drs. M.W. Noordzij
secretaris

bijlage

Bijlage bij brief 15/10/577/Nz/JVE**Commentaar VNO-NCW op consultatie implementatiewet wettelijke controles jaarrekening**

VNO-NCW maakt graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op het ter consultatie voorliggende voorontwerp van de Implementatiewet richtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen¹.

Het voorontwerp dat dient ter implementatie van de EU Richtlijn en Verordening met voorschriften voor wettelijke controles van jaarrekeningen door accountants, beoogt meer transparantie en voorspelbaarheid te bewerkstelligen van de vereisten die op accountants van toepassing zijn en om hun onafhankelijkheid en objectiviteit bij het uitvoeren van wettelijke controles te verbeteren.

VNO-NCW onderschrijft het belang van kwalitatief hoogwaardige wettelijke controles van jaarrekeningen en passend toezicht daarop. Controles door onafhankelijke derden beogen immers toegevoegde waarde te leveren aan de financiële opstellingen van ondernemingen, waarmee zij optimaal kunnen (blijven) opereren. In dit kader is het voor ondernemingen die gebruik maken van de diensten van accountants en accountantsorganisaties van belang dat de voorgestelde wetswijzigingen niet leiden tot ongewenste lastenverzwaringen en onwerkbare situaties. Vanuit dat oogpunt vraagt VNO-NCW aandacht voor de volgende punten.

Verbod voortzetten accountantscontrole

Ter implementatie van artikel 38 derde lid van de Richtlijn is in het voorontwerp uitsluitend aan de toezichthouder de mogelijkheid geboden het ontslag van de accountantsorganisatie in te kunnen leiden (artikel 58 Wta). Dit gebeurt echter op een wijze die veel verder gaat dan hetgeen in de Richtlijn is voorgeschreven. De toezichthouder kan (op grond van artikel 58 lid 1 Wta) zonder meer bepalen dat de accountantsorganisatie die de wettelijke controle verricht bij een organisatie van openbaar belang (OOB) niet langer bevoegd is de controle bij die OOB uit te voeren.

VNO-NCW maakt zich ernstig zorgen over de schade voor het bedrijfsleven die uit deze maatregel kan voortvloeien. Een onderneming kan zonder enige betrokkenheid of verantwoordelijkheid, bij verrassing zonder accountantsorganisatie komen te staan. De selectie van een accountantsorganisatie vergt veel voorbereiding, zowel in doorlooptijd als qua inspanning. Daarbij zijn de Raad van Commissarissen en de AvA betrokken. Door een situatie die buiten de invloedssfeer van de onderneming ligt, kan het gebeuren dat publicatie van de jaarcijfers vele maanden moet worden uitgesteld en dat er dubbele kosten worden gemaakt.

¹ Wijziging van de Wet toezicht accountantsorganisaties, het Burgerlijk Wetboek, en enige andere wetten ter implementatie van richtlijn nr. 2014/56/EU van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 april 2014 tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (PbEU 2014, L 158) en ter implementatie van verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang (PbEU 2014, L 158) (Implementatiewet richtlijn en verordening wettelijke controles jaarrekeningen)

Daarbij komt dat het werk van de vorige accountant kennelijk zonder waarde is. Gezien de mogelijke ernstige gevolgen voor het bedrijfsleven vindt VNO-NCW een dergelijke bevoegdheid van de toezichthouder onnodig ingrijpend en onwenselijk.

VNO-NCW dringt er derhalve op aan een dergelijke bevoegdheid niet aan de toezichthouder toe te kennen, maar, in lijn met de Richtlijn, de toezichthouder alleen de bevoegdheid te verlenen een procedure bij een rechterlijke instantie in te leiden. Een procedure voor de Ondernemingskamer (OK) is daarvoor het meest aangewezen, omdat deze een gespecialiseerd college is dat zaken met betrekking tot ondernemingen behandelt. Ook zijn in de OK onder andere raden aanwezig met de nodige deskundigheid binnen dit rechterlijk college.

Voorts ligt het voor de hand, gezien het belang van de onderneming die de accountantsorganisatie heeft benoemd, dat de toezichthouder de onderneming van zijn bevindingen op de hoogte stelt en dat de onderneming wordt gehoord voordat de toezichthouder overgaat tot een besluit omtrent het instellen van een procedure. VNO-NCW verzoekt u een en ander wettelijk te regelen.

Verder merkt VNO-NCW op dat artikel 38 lid 3 van de Richtlijn niet volledig is geïmplementeerd. In het voorontwerp is de mogelijkheid voor de aandeelhouders en andere organen van de gecontroleerde entiteit om een procedure in te leiden ten onrechte niet toegekend. Dit behoeft wettelijke vastlegging.

Verbod functie te bekleden bij een accountantsorganisatie of een OOB,

Het voorgestelde artikel 57 Wta biedt de AFM de mogelijkheid om ter zake van een overtreding van hetgeen in de Wta en de Verordening of de Wab is bepaald, aan medewerkers, bedoeld in artikel 1 van het Besluit toezicht accountantsorganisaties, of personen die het dagelijks beleid van een organisatie van openbaar belang bepalen, een verbod op te leggen van ten hoogste drie jaar om een functie te bekleden bij een accountantsorganisatie of een organisatie van openbaar belang.

Uit de memorie van toelichting wordt onvoldoende duidelijk wanneer een dergelijk verbod kan worden opgelegd. Gezien de economische- en reputatierisico's voor de betrokken persoon en voor de desbetreffende organisatie die met een dergelijk besluit gepaard gaan, is een weinig geclausuleerde maar verstrekkende bevoegdheid onwenselijk. Ook de Afdeling advisering van de Raad van State wijst in dit verband op het reputatierisico in relatie tot de onmogelijkheid ontstane reputatieschade weer te herstellen².

Om deze redenen verzoekt VNO-NCW u deze bevoegdheid met meer waarborgen te omkleden. Daarbij ware een andersoortige procedure te hanteren dan is voorgesteld: op basis van een verzoekschrift beslist de rechter na een inhoudelijke toetsing of al dan niet een verbod wordt opgelegd. De Accountantskamer zou in voorkomende gevallen over een accountant kunnen oordelen, de OK mogelijk over bestuurders.

² Onderdeel 1 van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State inzake het voorstel van wet Wijzigingswet financiële markten 2016).

Verkorting rotatietermijn externe accountant

De memorie van toelichting bij de implementatiewet bevat een passage over de wijziging van de rotatietermijnen voor de externe accountant en de accountantsorganisatie. Voor de externe accountant gaat die termijn van 7 naar 5 jaar. Er is echter niet voorzien in een overgangperiode voor externe accountants die reeds wettelijke controle uitvoerden voordat deze maatregel per 1 januari 2016 van kracht wordt, maar waarvoor bijvoorbeeld 2015 hun 6^e of 7^e jaar is. Het is zeer omslachtig en kostbaar om een externe accountant gedurende de korte tijd die vanaf nu rest naar 1 januari 2016 in een lopende controle opdracht te vervangen. Omdat zonder maatregelen bij de ingangsdatum van deze wijziging per 1 januari 2016 de externe accountant zijn werk op lopende opdrachten neer zal moeten leggen, dringen wij er op aan hiervoor passende overgangsmaatregelen te treffen. Door te bepalen dat de 5-jaarstermijn ingaat per 1 januari 2018 wordt dit knelpunt gemitigeerd.

Verplichtingen voor OOB's in Wta?

Ten slotte constateert VNO-NCW dat voorstellen voor verplichte instelling van een auditcommissie door OOB's en maatregelen die betrekking hebben op personen op die het dagelijks beleid van een OOB bepalen in de Wet toezicht accountantsorganisaties zijn opgenomen. Dit is een onlogische plaats omdat bij OOB's werkzame personen, niet zijnde accountant, zich ten aanzien van hen toekomstige wettelijke verplichtingen in het algemeen niet bewust zullen zijn niet bewust zullen zijn van op hen of hun organisatie rustende verplichtingen via een wet die op accountants en accountantsorganisaties van toepassing is. VNO-NCW vraagt u in overweging te nemen om deze verplichtingen in het BW op te nemen.